

Prediker 11:7- 12:7

Kent u dat foldertje over de film van uw leven?

Ik heb er ooit één in mijn bezit gehad, maar ik kon hem niet meer vinden, anders had ik hem meegenomen. Maar ik heb nog even op internet gezocht en daar kwam ik hem tegen. Op de voorkant stond met grote letters “Zal zo de film van uw leven zijn?”

In de binnenkant van de folder staat dan eerst een plaatje van een baby'tje, met daarnaast de tekst 'te jong om aan God te denken'.

Een foto van voetballende kinderen: 'te speels om aan God te denken'.

Een foto van een jongen op een motor: 'te onrustig om aan God te denken'.

Een foto van een verliefd stelletje met de tekst 'te gelukkig om aan God te denken'.

Een foto van een hardwerkende man met 'te druk om aan God te denken'.

Een foto van iemand die ligt te slapen: 'te moe om aan God te denken'.

Een foto van iemand met een bedenkelijk gezicht: 'te veel zorgen om aan God te denken.'

Een foto van een bejaard iemand: 'te oud om aan God te denken'.

Een foto van een kerkhof met de woorden: 'te laat om aan God te denken'.

Een confronterende folder, prikkelend. Er wordt je een spiegel voorgehouden. Hoe is dat met mij? Heb ik wel de tijd genomen om aan God te denken? Aan dit foldertje moest ik denken bij dit Bijbelgedeelte. “Vergeet God niet, maar gedenk je schepper in je jonge jaren” houdt Prediker zijn lezers voor.

Prediker heeft momenten gekend dat hij walgde van het leven. Zo erg dat hij in hoofdstuk 4:2 de doden gelukkiger prees dan de levenden. Verschillende keren typeerde hij het leven als ijdelheid (lucht en leegte NBV), maar nu trekt hij hier toch de conclusie dat het 'aanschouwen van het levenslicht' een genot is.

Nu kun je van Prediker de indruk krijgen dat hij aan de ene kant oproept te genieten van het leven, maar dat hij dat genot aan de andere kant weer wil temperen.

Geniet, maar bedenk dat de dagen van de duisternis ontelbaar zijn.

Geniet, maar onthoud dat God je aan zijn oordeel onderwerpt. Toch is dat niet de bedoeling. Hij wil niet het genot temperen, maar juist aansporen. Geniet toch maximaal van je jonge jaren, straks ben je oud en is het te laat. Het leven is maar kort! Wij denken dat al heel gauw dat God ons straft als we te veel hebben genoten. Maar zou het ook niet zo kunnen zijn dat God ons gaat vragen in het gericht waarom we niet meer hebben genoten van alle goede gaven die Hij ons heeft gegeven?

Vanaf hoofdstuk 12 vs. 2 gaat Prediker het leven in die sombere levensfase schilderen. En dat doet hij in prachtige beeldspraak. Hij wil de jongeren op het hart binden: Als je de toekomst goed kent, zul je het heden beter besteden!

In vs. 2 vergelijkt Prediker het leven van de ouderdom met de winter. De tijd dat de zon zich minder laat zien.

In vs. 3 wordt gesproken over de wachters van het huis die beven.

Het huis wijst op het menselijk lichaam, de trillende wachters zijn de armen. Een ervaring van veel ouderen. Die sterke armen van vroeger beginnen zomaar te beven.

In vs. 3b gaat het over sterke mannen die zich krommen. Deze sterke mannen verwijzen naar de benen die het lichaam vroeger zo fier droegen zijn nu krom van de ouderdom.

Dan spreekt de tekst over maalsters die langzaam ophouden, omdat haar aantal gering geworden is. Maalsters waren slavinnen die het graan tot meel vermaalden. Deze maalsters zijn de kiezen. Men kende in die tijd geen kunstgebitten of bruggen of kronen. Veel ouderen zullen wel zo'n tandeloze mond gehad hebben.

En zij die uit de vensters zien verliezen hun glans, dat zijn de ogen. Vroeger toen hij nog jong was ontging de oudere niets, maar nu – in een wereld zonder brillen en oogoperaties – zijn er schaduwen, is de glans verdwenen.

In vs. 4 wordt dan gesproken over de deuren naar de straat die gesloten worden. Hierbij kunnen we denken aan de beide lippen die in de bijbel wel vaker de deuren van de mond worden genoemd (Ps. 141:3 NBG). Op hoge leeftijd wordt je stiller en zwijgzamer.

De molen die geen geluid meer maakt verwijst naar de mond die vroeger het voedsel krachtig en knappend vermaalde. Nu is de mond verzwakt, je hoort alleen nog maar wat gemummel uit de tandeloze mond.

Ook wordt je in je bewegingsvrijheid belemmerd. Je vreest voor de hoogte en de weg is vol verschrikkingen. Je wordt schrikachtig. Je reactievermogen wordt minder. Je bent bang om te vallen.

De amandelboom met zijn wintertooi bloeit verwijst naar het haar dat spierwit is geworden. Vroeger was het gitzwart, zoals alle jongens uit het Middenoosten.

De sprinkhaan van vroeger sleept zich nu voort over de weg.

De kapperbes helpt niet meer. Zelfs dit eetlustopwekkende middel helpt niet meer. Je hebt geen trek meer in lekker eten.

En uiteindelijk zal een mens sterven. Hij gaat naar zijn eeuwig huis en een klaagzang vervult de straat. De gouden lamp aan een zilveren koord valt kapot. Het levenslicht dooft. Of het andere beeld wat Salomo gebruikt: de waterkruik valt in stukken.

Het stof keert terug tot de aarde, de adem van het leven gaat weer naar God.

Salomo wijst de jongeren op hun voorland. Geniet daarom van het goede leven voordat de kwade dagen aanbreken. Daar wil Prediker z'n jonge luisteraars toe aansporen.

Toch wil Prediker jongeren ook weer niet zeggen dat ze maar raak moeten leven. Hij wijst z'n lezers er wel op dat God eens verantwoording aan ons zal vragen. Met andere woorden, geniet wel van de goede dingen. Belast je hart niet met verdriet en houd je lichaam vrij van kwalen. Blijf uit de buurt van de dingen die je hart en lichaam kwaad doen. Ik noem een paar dingen. Bij dingen die je hart kwaad doen kun je denken aan gewelddadige films of computerspellen. Er zijn computerspellen waar je punten scoort als je iemand overhoop schiet of ondersteboven rijdt. Ziekmakend.

Of seksueel getinte films en clips. Onvoorstelbaar dat in onze geëmancipeerde tijd vrouwelijk schoon wordt gedegradeerd tot een lustobject. Wie zijn geest daarmee vervuult zal later onmogelijk op een gezonde manier met zijn eigen vrouw kunnen omgaan. Want in gezond seksueel verkeer wordt gegeven en niet genomen.

Verniel je geest niet met occulte dingen. Er zijn occulte geneeswijzen, meditatietechnieken, films, muziek en spelletjes zoals glaasje draaien die je in je geestelijk leven steeds verder bij God vandaan brengen en dus je hart kwaad doen.

En hoe houdt je de kwalen weg bij je lichaam?

Bijvoorbeeld door je niet in te laten met verslavende middelen. Drugs en drank lijken wel genot te brengen, maar uiteindelijk breng je jezelf schade aan. En wie met drank of drugs op achter het stuur van z'n auto stapt brengt ook nog eens een ander in gevaar.

Maar je houdt ook kwalen bij je lichaam weg door je seksueel te bewaren voor je huwelijkspartner. Als iedereen een monogaam leven zou leiden dan zouden de Seksueel Overdraagbare Aandoeningen, de SOA's, de geslachtsziekten, aanzienlijk verminderen. Houd je lichaam vrij van kwalen.

Geniet van het goede maar respecteer de grenzen van Gods Woord, vergeet God niet. Blijf binnen de perken die God stelt. Want alleen daar is het leven goed. Daar is vrijheid. Net zoals je alleen vrij aan het verkeer kunt deelnemen als je jezelf aan de regels houdt. Wie dat niet wil moet maar eens proberen een poosje aan de andere kant van de weg te rijden. Dat houdt je niet lang vol. Zo is het ook met ons leven. Wie z'n hart en lichaam weghoudt bij wat God verboden heeft zal binnen zijn beschermende grenzen een heleboel te genieten hebben. AMEN

Bijlage:

Zal dit de film van (jo)uw leven zijn?

Te jong
om aan God te denken

Te speels
om aan God te denken

Te onrustig
om aan God te denken

Te gelukkig
om aan God te denken

Te veel bezig
om aan God te denken

Te moe
om aan God te denken

Te veel zorgen
om aan God te denken

Te oud
om aan God te denken

Te laat
om aan God te denken